

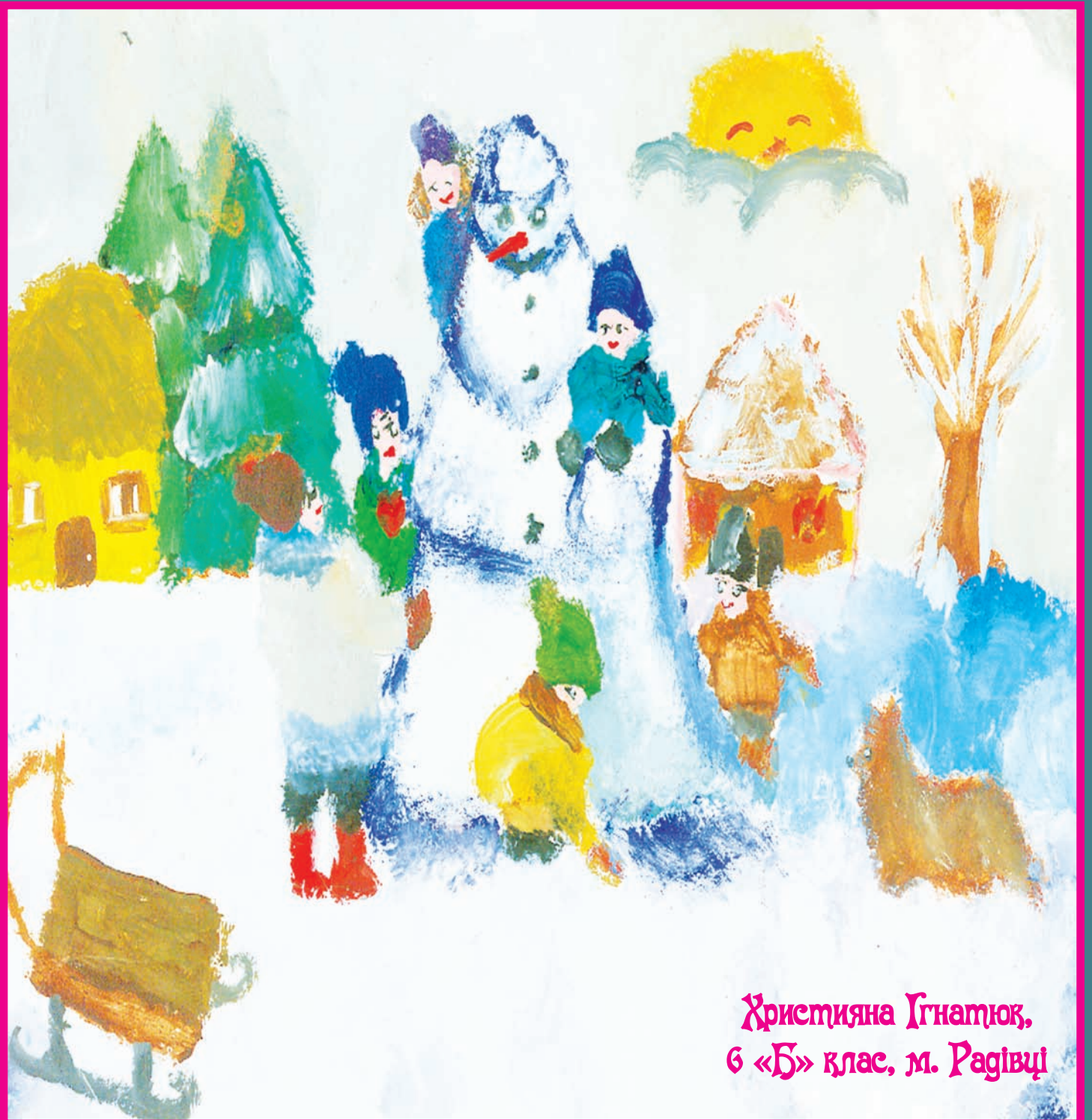
Дзвоник

№ 130



Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 11 рік видання, лютий, 2018 рік



Християна Ігнатюк,
6 «Б» клас, м. Рахівці

Дзвоник (Clopotel)

№ 131, 2018 р.

*Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.*

ISSN 2501-2630
ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк

Редактор: Тереза Шендрою

Редколегія: Іван Ковач, Михайло

Михайлюк, Михайло Трайста, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:

redactia.clopotel@gmail.com

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі й дидактичні ігри
- * вироби своїми руками

Дзвоник Завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме надіслані
вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Павло ТИЧИНА

ПАМ'ЯТІ ТРИДЦЯТИ

На Аскольдовій могилі
Поховали їх –
Тридцять мучнів українців,
Славних, молодих...
На Аскольдовій могилі
Український цвіт! –
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.
На кого посміла знятись
Зрадника рука? –
Квітне сонце, грає вітер
І Дніпро-ріка...
На кого завзявся Каїн?
Боже, покарай! –
Понад все вони любили
Свій коханий край.
Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих. –
На Аскольдовій могилі
Поховали їх.

Василь СИМОНЕНКО

* * *

Де зараз ви, кати мого народу?
Де велич ваша, сила ваша де?
На ясні зорі і на тихі води
Вже чорна ваша злоба не впаде.

Народ росте, і множитья, і діє
Без ваших нагаїв і палаша.
Під сонцем вічності древніє й молодіє
Його жорстока й лагідна душа.

Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й прибуди,
І орди завойовників-заброд!

Ви, байстрюки катів осатанілих,
Не забувайте, виродки, ніде:
Народ мій є! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде!



Оксана ЛЯТУРИНСЬКА

Кіт і горобець

– Де живеш, чи не отам? –
горобця Мурко питає.
– Там і сям, от і тям! –
так горобчик відказав.

– Де обідатимеш, гей? –
далі кіт розмову вів.
– У курей кінець сіней! –
так горобчик відповів.

– Де ти спатимеш, агов? –
запитав Мурко ізнов.
– Знав я, знав, та заспав! –
так горобчик відказав.

А Мурко все: – Нявки, няв!
Може, ти б так пригадав? –
Тут горобчик фур-р до стріх:
– Пошукай собі дурних!

Про Юрчика

Вийшли вівці з пастушком,
сонце ген вже над вікном
грає зайчиком, лоскоче.
Юрчик все вставать не хоче.

На обід ідуть женці.
Юрчик не вдягне штанці.
Вже і та от квітка-беця
з мого хлопчика сміється.

Юрчик скік і так, і сяк! –
Одягти штанці ніяк.
Вже болять, болять колінка –
зайва все ж одна штанинка.

Ну ж, і капосні штанці!
Мабуть, схибили кравці.
Чи ж би Юрчик мав щось проти?
Хай штанці вдягає котик!

Незабудька

Росте на наших луках
квітонька дрібна.
Дала їй очі сині

ненечка-весна.

От пройде біля неї
з усміхом хто-будь –
услід тихенько квітка
скаже: – Не забудь!

Вранці

– Хто тут сплюшок, хто тут
сплюшка? –
вже бзичить у вікна мушка. –
Бжуньки-бжунь, бжуньки-бжунь,
вбік віконницю відсунь!

– Чінь-чіріньки, чінь-чіріньки,
чінь! Кому вставати ліньки? –
пташечка чірінька – Чінь!
Ой, теплінь!

– Гав-гав-гавки, гав-гав-гавки! –
кличе песик – На забавки! –
Скаче коник: – Ту-по-ту!
Я вже йду!



Бедрик

*Лети, лети, сонечко,
до святого Божечка,
принеси погодучку
на нашу земличку!
Народне.*

Виліз бедрик на стеблинку,
показав крапчасту спинку,
розчепірів раптом крильця
і от-от злетить з бадильця.

Тут бажання проказало:
– Бедрику, злітай-но вдало,
вбік до сонця-світлоноші,
нехай буде день хороший!



Михайло Гафія ТРАЙСТА

УРОК ПАРЕМІОЛОГІЇ

(П'єса для дітей)

(Продовження з минулого числа.)

Дійові особи

БОГДАН, шахіст

АНКА, двоюрідна сестра

Богдана

АНДРІЙ ВОЛОШИН,

футболіст

АНДРЕЯ, сестра Андрія.

ЕМІЛЬ, каратист

ДЖОРДЖЕ, поет

ОЛІМПІЯ, балерина

ВАЛЕНТИНА, святкована

АУРОРА, подруга

Олімпії

МОНІКА, подруга

Джордже

ЛІЛІЯНА, подруга

Моніки

ДІВЧИНА ПЕРША,

ДІВЧИНА ДРУГА

ЕМІЛЬ: Здається, я зрозумів, що таке метафора, а тепер поясни мені, що то за – ні риба ні м'ясо – оця твоя пареміологія?

МОНІКА: Пареміологія – це наука, яка займається вивченням та збиранням прислів'їв та приказок.

ЕМІЛЬ: Зрозумів. Ти займаєшся збиранням прислів'їв та приказок.

МОНІКА: Ні, я просто повторюю китайське прислів'я, яке говорить, що справжній друг не той, хто дасть тобі рибу, а той, хто навчить тебе рибалити.

ЕМІЛЬ: Ось бачиш! Ліліяна вчить тебе ловити рибу, а ти возишся мені з пара-пара-мігу-гулею, чи як її там?...

МОНІКА: Мені здається, що в тебе не голова, а довбня...

ЕМІЛЬ: Ні, тобі не здається, воно так і є... Одного разу я вдарив головою, правда не хочачи, тренера, і він сказав, що в мене не голова, а довбня. А скажи мені, Ліліяна здавна?

МОНІКА: Здавна що?

ЕМІЛЬ: Риболовить?

МОНІКА: Ліліяна, мабуть, ніколи не тримала вудки в руках...

ЕМІЛЬ: Тоді як ловить рибу, руками, сіткою?.. Це ж браконерство.

МОНІКА: Ліліяна не ловить рибу.

ЕМІЛЬ: А тоді, як навчила тебе ловити? Теоретично, всі великі рибалки, але...

МОНІКА: Дивись, як діло, Еміле, я тобі поясню по-бабськи. Весь клас знає, що ти переписуєш домашні завдання від Богдана, і що Богдан готує тобі уроки по математиці.

ЕМІЛЬ: Сміється котел з сковороди, а обидвоє на грані.

МОНІКА: Про що ти?...

ЕМІЛЬ: Ні про що, почав займатися паремією... отою наукою, твоєю.

МОНІКА: Та бачу й сама, але що ти мав на увазі?

ЕМІЛЬ: Нічого, окрім історії, яку знає весь клас.

МОНІКА: А... яку історію... знає весь клас?

ЕМІЛЬ: Ту, що ти переписуєш домашні завдання від Ліліяни, і що вона готує тобі уроки з української мови та літератури.

МОНІКА: Готува поки...

ЕМІЛЬ: Поки що?

МОНІКА: Поки не відмовила.

ЕМІЛЬ (перелякано): О, Господи, і що ти зробила?

МОНІКА: Отримала чвіртку, після чого почала сама готувати уроки.

ЕМІЛЬ: Ось, як справа, а тепер, як я

розумію, ти сама оцінколовиш свої оцінки.

МОНІКА: Ти зрозумів правильно.

(Входить Андрій та Андрея Волошини)

АНДРЕЯ: Привіт! А де всі інші, ще не прибули?

МОНІКА: Джордже з Анкою печуть пироги, Богдан з Олімпією аранжують квіти, а ми з Емілем...

ЕМІЛЬ: Займаємось пареміологією. На! Цього разу я сказав правильно, а ви попали, мов волошин на море. Витрусіть свої пляжні килимки і лягайте.

(Продовження на 5 стор.)





Чудеса природи

Бухта Халонг

Незліченні туристи стікаються до В'єтнаму з єдиною метою – відвідати дивовижну затоку Халонг. Приблизно 1,900 островів, головним чином нежилых і незачеплених людською присутністю, займають приблизно 1,553 квадратних кілометри площі з приголомшливо красивим видом на море. Величезні печери і численні озера, знайдені на деяких островах, є



ще одним фактором, який робить бухту Халонг одним з найкрасивіших куточків світу. Численні плаваючі села рибалок на тлі величезних скель, ці пейзажі залишаться в серці назавжди. Такі чудеса природи обов'язково заслуговують відвідування.

Острів Чеджу - Корейська перлина

Чудеса природи є і в Кореї. Розташований поруч з південним наконечником Південної Кореї, Острів Чеджу – прекрасний вибір для захоплених пішим туризмом, спостереженням заходу сонця на тлі океану, верховими поїздками на конях або просто відпочинку на піщаних пляжах. Хоча туризм на Чеджу набирає все більших обертів, острову вдається зберегти його райський спокій, і багато місця збережені недоторканими. Центральна визначна пам'ятка Чеджу – Халласан, найвища гора в Південній Кореї і бездіяльний вулкан, який височить на 1,950 метрів над рівнем моря. Перлина Кореї Чеджу – справжнє диво.



(Продовження з 4 стор.)

АНДРІЙ: Як то, мов волошин на море?!

ЕМІЛЬ: А так, я вам розкажу: приходять волошин на море. Наймає кімнату над самим пляжем, виходить на балкон, витрясає свій килимок, і враз – ба-бах з балкона прямо на пісок. Люди збіглися, питають, що трапилось, а волошин їм у відповідь: та звідки мені знати, я сам тільки що з балкона тут опинився.

(Сміються всі.)

АНДРІЙ: А відколи ти анекдоти про волошинів розкасуєш?

ЕМІЛЬ: Відколи запропонував собі вивчати пареміологію.

АНДРЕЯ: Ліпше б почав вивчати математику.

ЕМІЛЬ: Дивись! Чорт у дзвони, а дідько в клепало. Видно, що ти не розумієшся в пареміології.

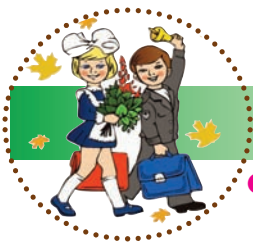
АНДРІЙ: Залиште! Ліпше скажіть, де ставити коробку з тортом, у Валентини сьогодні день народження.

ЕМІЛЬ: Неси на кухню.

(Чути дзвінок)

Я йду відкрити.

(Далі буде.)



УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНА КАЗКА ЗАКАРПАТТЯ

Як бабину доньку царський син засватав

Була собі одна баба, і була в неї донька. Баба робила, а доньку робити не учила. Виросла у баби відданиця, айбо ніхто не хоче її, ліниву, брати. А дівка не дуже й журилася. Ідуть дівки на вечірки, жене баба й свою доньку. А та вийде з хижі – і на горище, де була бочка з клоччям.

– Бух душа в клоччя! – примовляла собі перед тим, як скочити у бочку і спати там до рана.

Бабі казала, що тому нічого не напружала, бо хлопці їй куделю розтирмали. Та коли баба вилізла якось на горище і подивилася у бочку з клоччям, відразу здогадалася, де її донька ночує. Забрала баба клоччя з бочки, а туди води наносила. Увечері пішла бабина донька ніби на вечірницю і полізла собі на горище.

– Бух душа в клоччя! – примовила собі й скочила в бочку з водою.

Забігла мокра до хижі, а баба вхопила ще кочергу й почала доньку бити. Якраз тоді повертався з полювання царський син. Підстрілив дикуна, та доки принесли його снігами, припізнівся царський син у дорозі. Почув ларму, крик у бабиній хижі і зайшов подивитися, що там сталося.

– Бабо, чого б'єте дівку?

– Бо ходить під стріху прясти!

– А ви не хочете, аби пряла?

– Шовки мої попряла та най мало відпочине, – почала викручуватися баба. – А клоччя їй не даю прясти, бо наробить з нього шовкових ниток, а мені того не треба.

Як учув царський син, яка то робітлива відданиця, подумав собі: «А у нас дома нікому шовки прясти». Придивився до відданиці – файна: білі руки, біле лице. Подумав царський син: «Сяку би мені жону».

– Бабо! Чекайте у неділю сватачів, – каже царський син.

Відклонився нечеканий гість і пішов з хижі, а баба зажурилася, як тепер бути. Легінь подумав, що дівка робітлива, тому її і хоче брати. А що буде, коли він увидить, що дівка не знає прясти, не знає ткати?

У неділю прийшли сватачі. Договорилися про весілля. Свадьбувати зібралися через тиждень у царському палаці.

Весілля було, скажу вам, царське. Їсти, пити доста було. В закутках стояли міхи з горілкою, перед палацом стояли кладні із пирогів, як із снопів. А запах від смаженини був такий, що за сто кілометрів чули його пси і рвалися з ланців.

Баба покликала на весілля найпоганіших жінок із села – губатих, зубатих, шмаркатих, каправих. То всі були її родичами. Як сіли за стіл, царський син звідає бабу:

– Мамо, а чому всі ваші родичі такі негарні?

– Видиш, сине, – каже баба, – губи і зуби у них такі негарні,

бо багато пряли та мусіли слинити нитку, витігати зубами із клоччя паздир'я, очі у них каправи, бо не досипляли прядучи, шмаркаті такі, бо не мали коли і ніс повтирати прядучи.

Як то вчув царський син, каже старій:

– Не дозволю я своїй жоні прясти!

Бабі того й треба було. Розвеселилася, почала співати, танцювати. Веретено доньки віддала старості паленку міряти. З паленкою одного обходили, другому не давали, а третьому не виставало. Я на тому весіллі був, усе видів. То так мене розізлило, що я вхопив один пиріг та розбив старості чоло. Далі став я на весло, що по дзямі текло, і мене принесло нараз у наше село. Тут я сів і вам казку вповів.





Розвага



Тарас, Назар, Оріся та Богдан прийшли на виставку котів – і, звичайно, узяли з собою улюбленця Кошика.

У цьому секторі майже всі коти – з одного будинку, і тільки кіт Мурнявс опинився тут випадково: просто за компанію. Придивіться, в який бік показують котячі хвости, – і прочитаєте ім'я їхньої господині.

Прочитайте із зеленої стрілочки!

А де ж кіт Мурнявс?
У кого зайва літера?

Відповідь:

Власницею котів
звати Філомена.
А це – кіт
Мурнявс



Наші друзі поквапилися в найбільший виставочний павільйон. Там очікується небачена дивовижа – зустріч із розумним котом з іншої галактики!

Але що це? Два абсолютно однакові коти походжають павільйоном і кидають одне на одного обурені погляди. Хто ж із них справжній, а хто – жартун-самозванець?

Допоможіть це з'ясувати!
Знайдіть 7 відмінностей!

Тетяна САВЧЕНКО





Михайло Гафія ТРАЙСТА

НЕЙМОВІРНІ ПРИГОДИ КОТИГАРБУЗЕНКА

(Графічна дитяча оповідь за ідеєю Степана Трайсти)

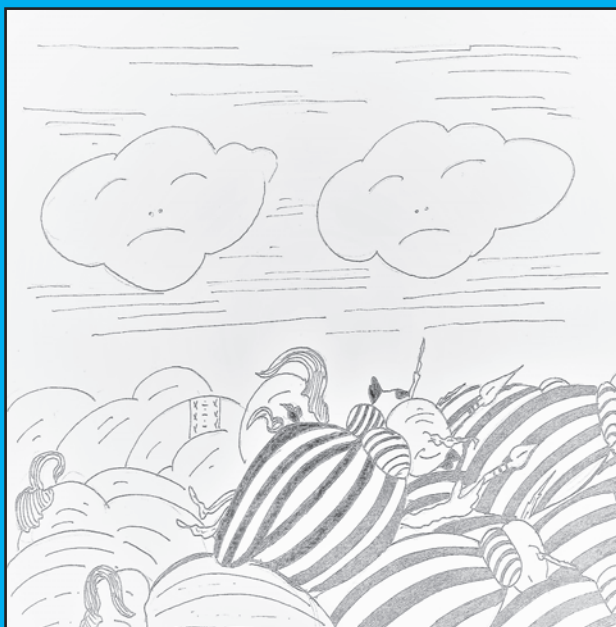
(продовження з попереднього числа)



В цей час гарбукозаки сміло наступали,



і враз гарбукозаки пробудились із ворогом позаду.



а колорадські жуки втікали, зтягаючи їх в засідку,



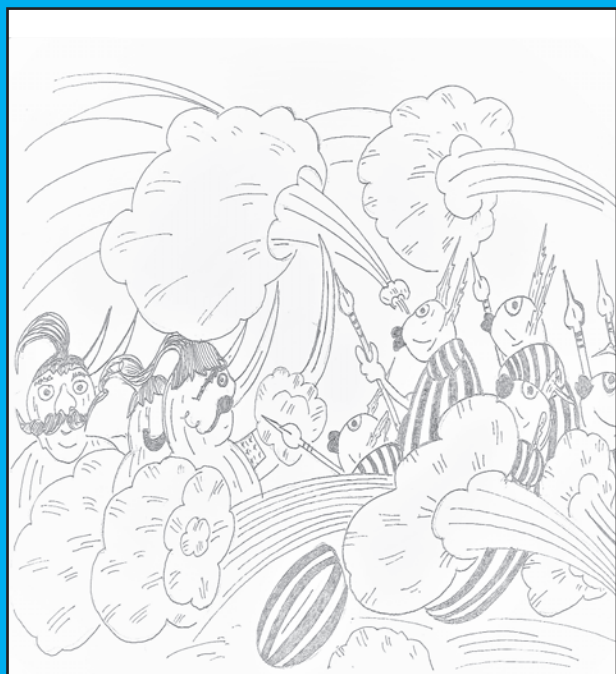
Засідка! – крикнув Котигарбузенко.



А Жак-жук тільки курив і хитро посміхався.



– Ур-р-р-а! почувся враз голос Гарбупесика

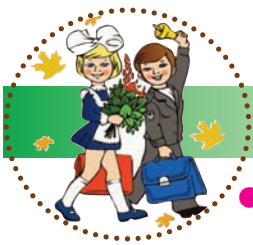


Хай живе Гарбузія! – крикнули гарбукозаки, кидаючись у бій.



І військо, яке він привів, кинулось на допомогу гарбукозакам.

Малюнки:
Степан та Михайло Трайста



Карло КОЛЛОДІ

ПРИГОДИ ПІНОККІО

**ХІІ.
ХАЗЯЇН ТЕАТРУ ЖЕРИВОГОНЬ
ДАРУЄ ПІНОККІО П'ЯТЬ ЗОЛОТИХ
МОНЕТ, ЩОБ ТОЙ ВІДНІС ЇХ
СВОЄМУ БАТЬКОВІ ДЖЕППЕТТО,
АЛЕ ПІНОККІО ПІДДАЄТЬСЯ
НА УМОВЛЯННЯ ЛИСИЦІ Й КОТА І
ЙДЕ З НИМИ**

Наступного дня хазяїн театру покликав Піноккіо і спитав:

– Як звати твого батька?
– Джеppetто.
– Хто він такий?
– Бідняк.
– Багато він заробляє?
– Заробляє стільки, скільки треба, щоб не мати в кишені жодного центесімо. Уявіть собі, для того, щоб купити мені буквар, він продав свою єдину куртку. Вона була вся в латках, зношена. Лихо, а не куртка.

– Бідолаха, я йому майже співчуваю. Ось тобі п'ять золотих монет. Віднеси їх мерщій батькові і привітай його від мого імені.

Піноккіо, звісно, тисячу разів подякував хазяїнові театру, обняв по черзі всіх ляльок, навіть жандармів, і, щасливий-прещасливий, подався додому.

Та не пройшов навіть півкілометра, як зустрів на вулиці Лисицю, криву на одну ногу, і зовсім сліпого Кота. Вони, як добрі приятелі, в біді допомагали одне одному. Кульгава Лисиця йдучи спиралася на сліпого Кота і була йому за поводиря.

– Добрий день, Піноккіо,– ввічливо привіталася Лисиця.

– Звідки ти знаєш, як мене звать? – спитав дерев'яний хлопчик.

– Я добре знаю твого батька.
– Де ти його бачила?
– Я бачила його вчора біля дверей вашого будинку.
– А що він робив?
– Він був у самій сорочці і дрижав від холоду.
– Бідолашний тато! Та відсьогодні він, слава богу, більше не дрижатиме.
– Чому?
– Бо я став великим паном.
– Ти – великий пан? – глузливо посміхаючись, спитала Лисиця.

Кіт теж посміхнувся, але, щоб цього ніхто не помітив, погладив свої вуса передніми лапами.

– Чого смієтесь? – розсердився Піноккіо.– Я, звичайно, вам співчуваю, але від заздрощів у вас слінка потече. Ось, якщо ви на цьому розумієтесь, п'ять чудових золотих монет.

І показав монети, які подарував йому Жеривогонь.

Почувши звабливий брякит монет, Лисиця мимоволі випростала свою криву ногу, а Кіт розплющив очі,

які блиснули зеленим вогнем. Але одразу ж заплющив їх, так що Піноккіо нічого не помітив.

– І що ж ти робитимеш з цими грошима?

– Насамперед,– відповів дерев'яний хлопчик,– я куплю своєму татові нову гарну куртку, гаптовану золотом та сріблом, і з блискучими гудзиками, а потім собі буквар.

– Собі – буквар?

– Так. Бо я хочу піти до школи і гарно вчитися.

– Подивись на мене!– сказала Лисиця.–



(Продовження на 11 сторінці)



(Продовження із 10 стор.)

Через оту дурну науку я мало не позбулася ноги.

– Подивись на мене! – сказав Кіт.– Через оту дурну науку я зовсім осліп.

Тут з дерева обізвася Білий дрізд:

– Піноккію, не слухай отих поганців, бо пожалкуєш!

Бідний дрізд! Навіщо він обізвася? Кіт підстрибнув високо вгору, схопив птаха і вмить схрупав його разом з пір'ям. Той навіть пискнути не встиг.

Схрупавши дрозда, Кіт облизався і заплющив очі. прикидаючись сліпим.

– Бідний дрізд! – промовив Піноккію до Кота.– Навіщо ти таке вчинив з ним?

– Щоб провчити... Надалі знатиме, що не треба в чужі розмови втручатися.

Вони вже пройшли половину дороги, коли Лисиця зупинилась і промовила до дерев'яного хлопчика:

– Хочеш, щоб у тебе стало удвічі більше золотих монет?

– Що?

– Я кажу, чи хочеш ти, щоб з твоїх п'ятьох нещасних цехинів зробилося сто, тисяча, дві тисячі золотих монет?

– Ще б пак! Але як?

– Дуже просто. Замість повернутися додому, ходімо з нами.

– А куди ви мене поведете?

– В Країну дурнів.

Піноккію на мить замислився, а потім рішуче відказав:

– Ні, не піду. Мені вже близько додому, і я піду туди, бо мій татко жде. Бідолаха! Він, мабуть, дуже непокоївся вчора, коли я не повернувся додому. На жаль, я став поганим хлопчиськом, і Цвіркун-балакун правду казав: «Неслухняним дітям погано доведеться на цьому світі». І це я відчув на собі, тому що зі мною трапилося не одне лихо. Ось і вчора в будинку Жеривогня я мало не загинув... Брр! Мені й досі мурашки по спині бігають, як тільки я згадаю про це!

– То виходить,– сказала Лисиця,–ти й справді хочеш іти додому? Ну що ж, іди, тим гірше для тебе!

– Тим гірше для тебе,– повторив Кіт.

– Подумай гарненько, Піноккію, бо ти зрікаєшся власного щастя.

– Щастя! – повторив Кіт.

– А твої п'ять золотих могли б сьогодні або завтра обернутися на дві тисячі.

– Дві тисячі! – повторив Кіт.

– Як може таке статися? – запитав Піноккію, роззявивши від подиву рота.

– Зараз я тобі все поясню,– сказала Лисиця.– Як відомо, в Країні дурнів є благословенне поле, яке називають Чарівним полем. Ти викопаш на цьому полі маленьку ямку і покладеш туди, приміром, один золотий. Потім загорнеш ямку землею, поллеш двома відрами джерельної води, сипнеш жменьку солі і спокійно йдеш спати. За ніч золотий проросте і зацвіте, а вранці, як зійде сонце, ти прийдеш на поле і побачиш гарне дерево, гілля на ньому вгинатиметься від золотих монет. Їх буде стільки, як зерен у великому пшеничному колоскові.

– Отже,– промовив Піноккію, дивуючись все більше,– якби я закопав на цьому полі п'ять золотих, то скільки я знайшов би наступного ранку?

– Дуже просто порахувати,– відповіла Лисиця,– можна навіть полічити на пальцях. Припустімо, кожний золотий обернеться на п'ятсот золотих: помнож п'ятсот на п'ять і на ранок ти матимеш у кишені дві тисячі п'ятсот блискучих і дзвінких золотих монет.

– Ой як чудово! – вигукнув Піноккію, пританцьовуючи від радості.–Як тільки я зберу врожай золотих, то візьму собі дві тисячі, а п'ятсот подарую вам обом.

– Він подарує нам? – обурено верескнула Лисиця і додала вдавано ображеним голосом: – Хай тебе бог боронить!

– Хай бог боронить! – вторив Кіт.

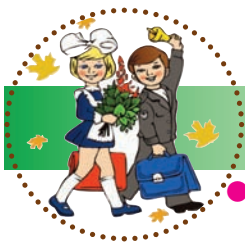
– Ми,– вела далі Лисиця,– побиваємося не заради нікчемної власної вигоди, ми працюємо для щастя інших.

– Інших! – повторив Кіт.

«Які вони доброчесні»,– подумав Піноккію. І, в одну мить забувши про свого батька, нову куртку й буквар, про всі свої добрі наміри, сказав Лисиці й Котові:

– Мерщій ходімо! Я йду з вами.

(Далі буде.)



Сторінка народознавства

Ольга СЕНИШИН

СВЯТОГО ВЛАСА – СВЯТО СКОТАРІВ

Наприкінці останнього місяця зими, а саме 24 лютого, припадає свято Власа, Уласа або Волоса. Християнська церква в цей день відзначає день пам'яті великомученика Власа, єпископа Севастійського, що жив у IV столітті. Життя святих розповідає, що до нього приходили звірі й прилітали птахи з усієї околиці. Власій наглядав за ними: кого годував, кого лікував і давав прихисток. Навіть на іконах його іноді зображували на білому коні в оточенні корів, коней, овець та інших сільськогосподарських тварин. Також Власій опікувався бідними людьми. Життя цього мученика було добре відоме на Русі, про нього обов'язково читали в церкві в цей день. На думку дослідників день пам'яті християнського святого Власія у ті давні часи злився із культом бога Велеса (Волоса, Власа) – другим за значенням після Перуна. Древні слов'яни ще довгі часи поклонялися рівнозначно і одному і іншому, вважаючи Велеса і Власія найбільшими покровителями скотарства. Велес-Влас залишився в народній свідомості божеством землеробства; покровителем лісових звірів і домашніх тварин; купців і торгівлі; опікуном бідних людей, жерців, поетів, музик, пастухів. Святому Власію прийнято молитися в першу чергу про збереження домашньої худоби, про сімейне щастя і господарські справи, а також про безпеку задушення кісткою і зцілення від хвороб горла.

Особливо очікуваним і вагомим це свято було у селян-скотарів. Було прийнято 24 лютого молитися за їх здоров'я, спостерігати за їх поведінкою, улаштовувати різноманітні обра-

дидії, щоб забезпечити плодючість тварин та порятувати їх від всіляких хвороб. Казали, що Влас у цей день пильно наглядає за всіма тваринами, тому з ними поводитися з особливою шаную. Наші прадіди вірили, що святий Влас (як і Юрій) є опікуном домашньої худоби, а особливо корів. Його називали «коров'ячим богом», а день його шанування – «коров'ячим святом». Його вважали здатним «відмикати у корови молоко в кінці зими». Коровам, до речі, приділяли підвищену увагу в цей день: їм давали краще сіно. Ще у 19 столітті корів у цей день



велося приганяти до церковного подвіря, де служили молебень. Потім тварин окропляли святою водою і годували пампушками з молочною кашею. Вірили, що завдяки цьому удій у корів буде хорошим. Найчастіше добрі господарі кропили свяченою водою, обкурювали ладаном та свяченим зіллям всіх без винятку домашніх тварин. Це мало захистити їх від хвороб, пошестей і нечистої сили. Ті господарі, в яких було чимало домашньої худоби, служили молебень просто на своєму дворі.

Опісля вносили до стайні образ святого Власа і благословляли тварин, щоб худоба була здорова та плідна. У деяких місцевостях перед молебнем приносять до церкви свіже коров'яче масло і ставлять перед образом святого Власія. Таке масло називається «волоським» чи «Власієвим». Селяни вірять, що така жертва святому сприятиме тому, що корови даватимуть жирне молоко впродовж усього сезону.

(Продовження на 13 стор.)



Щороку в Індії відзначають свято на честь приходу весни – HOLI. Це, мабуть, найяскравіший весняний фестиваль у світі, адже все навкруги сяє барвами веселки. Святування проходять гамірно та над-



звичайно весело. За традицією, учасники фестивалю спочатку сиплють один на одного кольоровий порошок, а потім всі дружно обливаються підфарбованою водою.

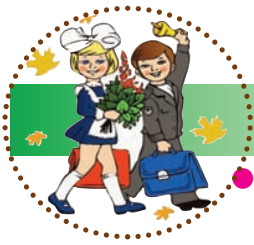
(Продовження з 12 стор.)

Є й приказка: «У святого Власія – борода у масельці».

На «коров'яче свято» було прийнято смажити млинці, пекти пампушки і «копитця», які окроплювали святою водою. За святковим столом у цей день збиралися родичі, яких пригощали цією традиційною їжею. Нею кормили і худобу. У північних областях випікали житні паляниці, які висвітлювали і згодовували худобі. А на Покутті донині печуть печиво, котре посвячують під час служби Божої на честь святого Власія. Частину такого печива згодовують худобі під час кроплення свяченою водою. А решту – залишають і зберігають за божницею чи образами. Коли худоба хворіє або під час тяжких пологів таке печиво розкришують, змішують із свяченою водою і дають випити немічній тварині. Кажуть, що після такого лікування, тварина завжди видужує чи успішно розроджується. А в деяких місцях ще й зараз готують спеціальну магічну воду на Власія. Жінки раненько у Власів день приносять води з криниці. Цією водою наповнюють пляшечки і кладуть туди шматочок воску зі страсної свічки та ставлять її на покуть. Там вона мала перебувати три дні – за цей час Улас начебто освячував її. Потім частину води виливали в криницю, а рештою скроплювали тварин.

Вважалося, що на Власа «весна до пастухів заглядає в покутне віконце», яке дивилося на схід сонця. Саме в цей день наймали пастухів, укладали угоди й контракти з ними. Як перший раз навесні виганяли худобу в поле пастися, то служили молебень не тільки святому Юрієві, але й святому Власові. Ще існувало переконання, що на Власія вигідно як продавати, так і купувати худобу. Тому з 24 лютого починали торгівлю худобою. На торгах часто клялися ім'ям святого. Вірили, що того, хто сьогодні обдурить, доля жорстоко покарає. Його життя буде наповнене невдачами і хворобами.

З цим святом наші предки пов'язували завершення зими, адже «Власові морози» були останніми зимовими морозами. Та й перші птахи вже з вирію повернулися і тепло на крильцях принесли. Як каже народне прислів'я: «Прийшов Влас – із печі злазь»: пора готувати знаряддя та насіння до посівних весняних робіт. Крім того, після Власа здебільшого вже наступав піст, а отже закінчувалися весілля і гуляння. Саме час готуватися до приходу гарної молоді дівчини-весни з вінком квітів на голові. Її закликають дівчата піснями-веснянками, її зустрічають діти з дарами – солодким печивом у вигляді пташок, її уособлює найкраща з дівчат напередодні Святого Юрія. Та про це – іншим разом...



ІГРИ

Аргентинська гра «Вода, земля, небо»

Аргентина – це величезний край лісів і річок, пустель і скелястих гір. Мабуть, саме через це тамтешні діти придумали гру «Вода, земля, небо».

Ведучий стає у середину кола і, вказавши на когось пальцем, вигукує: «Земля!» У відповідь одразу ж треба назвати дику чи свійську тварину. Хто помилився, залишає гру. На слово «вода» називають якусь рибу, а на слово «небо» – птаха. Повторюватись не можна. Виграє той, хто дасть найбільше швидких відповідей.

Як змінилося слово?

Це кумедна гра, кінець якої непередбачуваний.

Спочатку діти сідають на підлогу в коло.

Перший гравець придумує яке-небудь випадкове слово, наприклад, «олівець».

Потім перший гравець шепоче це слово на вухо другому гравцю, який сидить праворуч від нього.

Другий гравець повинен придумати інше слово, пов'язане з вихідним словом. У даному випадку це може бути слово «точилка». Другий гравець повинен прошепотіти це нове слово на вухо наступному гравцю, який сидить праворуч.

Таким чином, усі діти придумують нові слова по черзі, доки ця черга не дійде до останнього гравця в колі. Наприкінці діти дуже здивуються, як змінилось вихідне слово.

Таким же чином можна попросити останнього гравця вгадати вихідне слово на основі всіх пов'язаних з ним слів, які придумали учасники.

Гра на уважність

Одна людина ховає певний предмет, а решта гравців виходять в іншу кімнату.

Той, хто ховає, бере шматочок тканини й ховає його в кімнаті так, щоб її маленький фрагмент залишався на видному місці, визирає звідки-небудь.

Решта гравців входять у кімнату й шукають захований шматочок тканини. Правило каже, що гравці нічого не можуть чіпати руками, а тільки шукати очима.

Після того як гравець побачив тканину, він вигукує «Абракадабра» й не каже нікому, де вона захована.

Решта гравців продовжують шукати шматочок тканини й теж вигукують «Абракадабра», коли знаходять його.

Усі гравці повинні знайти шматочок тканини, а той, хто знайшов першим, буде ховати в наступному раунді.

Гра американських ескімосів «Круторогі олені»

Ескімоси живуть у полярній тундрі, на самісінькому краю землі, де починається холодний Льодовитий океан. Зими в них суворі й ледь не втричі довші, ніж у нас. До такого життя ескімоси готуються змалку. Для цього в них є безліч цікавих ігор та змагань. До прикладу, «Круторогі олені».

Де-небудь на моріжку креслять пряму лінію. Діти стають на неї навколішки, один навпроти одного, міцно впираючись руками в землю, – нібито вони олені. Плече одного повинне торкатися плеча другого. Щойно пролунав сигнал починати змагання, як кожен «олень» намагається відштовхнути супротивника від лінії. Кому пощастить це зробити, той і переможе.



* * *

Трирічний хлопчик пригощає друга цукерками:

– Візьми, скільки хочеш, тільки небагато!



* * *

Івасик взяв до рота кісточку сушеного абрикоса і намагається розгризти її.

– Синку! – зупиняє його батько, – такі кісточки треба розбивати каменем чи молотком. Бо зуби зламаєш!

– Ну і нехай, – зрадів Івасик. – Виростуть залізні, як у дядька Петра.

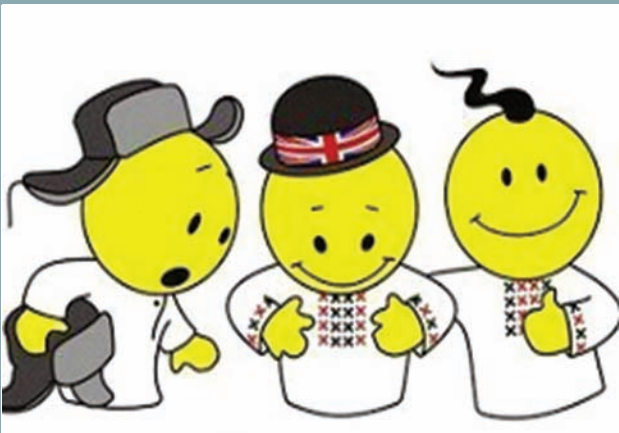
* * *

Тарасик:

– Мамо, йди у кімнату, я впустив велику драбину.

– Ну, тато тобі дасть, коли довідається!

– Тато вже знає – він висить на люстрі.



* * *

Хлопчик Василько загубив маму і плачу-чи запитує:

– Ви не бачили жінку без маленького хлопчика, що дуже схожий на мене?

* * *

Юрчик заходить до вагона метро і каже:

– Люди добрі! Допоможіть, хто чим може... В нашій родині всі бідні: і мама, і тато, і садівник, і кухар, і шофер...

Тому й плаче

Мати дала дитині хліб з маслом. Хлопчик їсть і плаче.



– Чому ти плачеш? Я ж тобі дала великий шматок хліба.

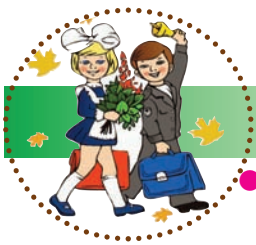
– Тому й плачу, що він стає дедалі меншим.

Чемний внук

Дідусь хоче спати, а малий Олесик не дає. Дідусь просить:

– Олесику, сиди спокійно. Я через тебе не можу ні хвилинки подрімати.

– Добре, дідусю! Я почекаю, поки ти заснеш!



НАЙДЗВІНКИШЕ СЛОВО

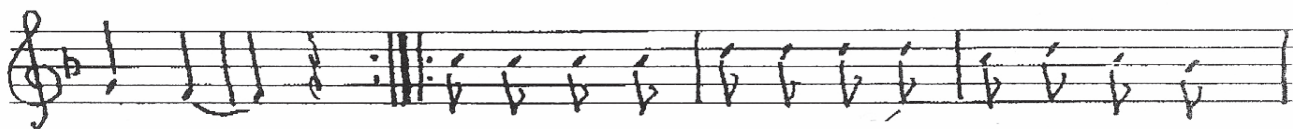
Слова Миколи Сингаївського

Музика Івана ЛІБЕРА

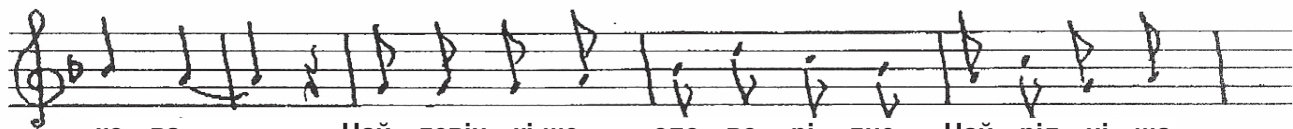
Помірно



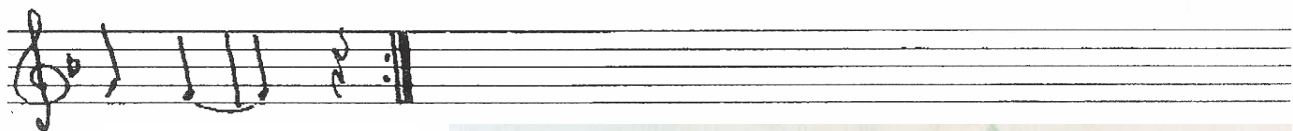
На - че з по - ля чи з лу - гі - вки У роз - пов - ні
Чу - ю го - лос пе - ре - піл - ки З че - бре - ців чи



лі - та То го - во - рить по - ле хлі - бне, Луг, тра - ва шов -
жи - та.



ко - ва... Най - дзвін - кі - ше сло - во рі - дне, Най - рід - ні - ша



мо - ва.

Найдзвінкіше слово

Наче з поля чи з лугівки
У розповні літа
Чую голос перепілки
З чебреців чи жита.
То говорить поле хлібне,
Луг, трава шовкова...
Найдзвінкіше слово рідне,
Найрідніша мова.





Відгадай



Народилась в горошині,
В шкаралупі я жила,
Та мене одної днини
З дому жаба понесла.
В старій миші була на гостинах,
І з кротом зустрічалася я.
І ластівка мене на крилах
В країну ельфів відвезла.

(Діюмівочка)



Я – істота нежива,
Я – істота снігова.
Мене зліпили дві сестри,
Коли грали уночі.

(Сніговик Олаф)



Втік із мультику дивак.
Як це трапилося, як?
Дуже просто, наче птах,
Полетів собі на дах.

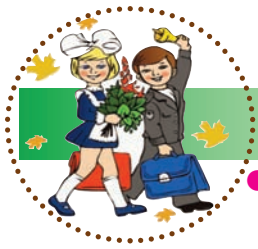
(Карлсон)



Це мандрівні артисти,
Жартівники й кадристи.
Відомі їх таланти:
Співаки та музиканти.
Півень, кіт, осел, собака
Ніколи не знають страху.
Хто ж це? Відгадайте!
Відповідь швиденько дайте.

(Бремєнські музиканти)

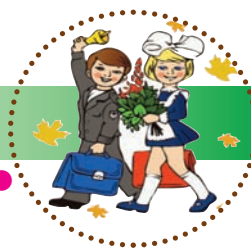




Розмалюй сторінку

Об'єднайте цифри, а потім розмалюйте





Зроби власними руками

Листівка «Ромашка»

Наближається світле і по-родинному тепле свято – **День матері**. Тож не забудь порадувати найріднішу в світі людину маленьким подаруночком. Листівка «Ромашка» для цього підійде якнайкраще.

Підготуй, будь-ласка: кольоровий папір і картон, олівець, ножиці, клей та канцелярський ніж.



1. Зі звичайного паперу А4 виріж пелюстки ромашки та круглу серединку.



2. Приклей пелюстки до середини квітки. Зроби ще одну таку саму ромашку.



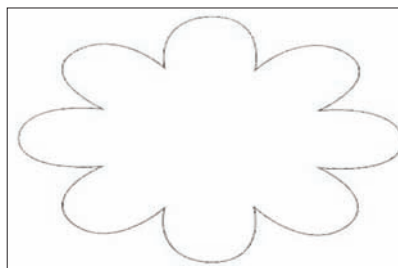
3. Склеї дві квіточки між собою. На верхню ромашку наклеї жовтий кружечок.



4. Візьми жовтий (або який тобі найбільше подобається) картон, зігни його навпіл. Це заготовка для майбутньої листівки. На першій сторінці виріж отвір у формі ромашки.



Щоб було легше, спочатку зроби шаблон на білому папері та обведи отвір на жовтому.



5. Всередину, на третю сторінку листівки приклей ма-

з візерунком або кольоровий папір.

6. На першу сторінку приклей ромашку та божу корівку. Намалюй її, зроби аппликацію або знайди відповідну картинку в мережі, роздрукуй та виріж.



7. Не забудь написати теплі побажання для мами, і неодмінно додай в кінці «Матусю, я тебе люблю» або «Найкращій мамі на світі».



Пишаємося нашими дітьми!



Учні IV-го класу школи с. Марицея



Дарія Йонуце, Чезарина
Григорчук та Наталія Рошу
с. Негостина



Артистичний гурт «Мікулянка» с. Мікула